

РЕШЕНИЕ

№ 5634

гр. София, 11.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав, в
публично заседание на 03.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ася Тодорова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **5970** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Образувано е по жалба на „Плодовито“ ООД с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], ж.к. Н. II, [жилищен адрес] представлявано от Управителя П. Т. С., против Решение № 03-260-РД/547 от 22.05.2024 г., издадено от Изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, с което на основание чл. 20 и чл. 20а от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗЗ), чл. 21, т. 1 от Постановление № 114 на Министерски съвет от 08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост във връзка с извършени проверки по реда на т. 2, буква „б“ от Раздел 18 „Ред за оценяване на предложения за изпълнение на инвестиции“ на основание несъответствие с изискването на т. 2, буква „г“ от Раздел 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване, утвърдени със Заповед № РД09-1030 от 27.09.2023 г. на Министъра на земеделието и храните е отказано предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост на „Плодовито“ ООД с предложение за изпълнение на инвестиция с № BG-RRP-6.004-4073, подадено по процедура № BG-RRP-6.004 „Инвестиции в технологията и екологичната модернизация“. В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт, като издаден при липса на компетентност, при неспазване на установената форма, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Оспорва се изводът на административния орган, че дружеството не отговаря на изискванията на т. 2, буква „г“ от Раздел 11.1

„Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване, утвърдени със Заповед № РД09-1030 от 27.09.2023 г. на Министъра на земеделието и храните, тъй като е предприятие, което се намира в затруднено положение съгласно чл. 1, Параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. Твърди се, че посоченият извод е формулиран на база на счетоводен баланс на дружеството към 31.12.2022 г., което е в нарушение на приложимите материалноправни разпоредби и Критериите за допустимост на кандидатите, съгласно които земеделските стопани трябва да отговарят на условието да не са предприятие в затруднено положение към датата на подаване на ПИИ. Успоредно с това се позовава и на поставен въпрос към УО с искане да потвърди, че условието предприятието да не бъде в затруднено положение ще бъде проверявано по данни за 2023 г., тъй като няма логика през 2024 г., когато ще се разглеждат проектите и се очаква да се сключват договорите, да бъде отказано да се подпише договор, защото тогава вече няма да се води в затруднено положение. На посочения въпрос е отговорено, че съгласно т. 2 от раздел 11.1. от УК условията за допустимост на кандидатите следва да са изпълнени към датата на подаване на ПИИ. Сочи се, че към датата на подаване на ПИИ дружеството е представило безспорни доказателства, че същото не се намира в затруднено положение, което обстоятелство може да бъде установено по официален път. Иска се отмяна на оспорения административен акт и да се разпореди съответният административен орган да одобри заявените за финансиране разходи.

В съдебно заседание, оспорващото дружество, редовно призовано, чрез процесуалния си представител по пълномощие надлежно упълномощен адвокат, оспорва жалбата по изложените в същата съображения.

Ответникът – Изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“, в съдебно заседание, не се представява. В депозирани по делото писмени становища, чрез процесуален представител по пълномощие надлежно упълномощен юрисконсулт, изразява становище за неоснователност и недоказаност на жалбата. Пледира да се остави в сила оспореното решение като правилно и законосъобразно. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и въз основа на представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед № РД 09-1030 от 27.09.2023 г. на Министъра на земеделието и храните са утвърдени Условия за кандидатстване по Процедура № BG-RRP-6.004 „Инвестиции в технологична и екологична модернизация“, приложения към условията за кандидатстване, съответно образци на необходимите документи за попълване от кандидатите. Условията са утвърдени преди откриване на процедурата, те са публично достъпни на интернет страницата на Държавен фонд „Земеделие“. Съгласно Раздел 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от утвърдените условия за кандидатстване финансова помощ по процедурата се предоставя на регистрирани земеделски стопани; земеделските стопани по т. 1 към датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция (ПИИ) трябва да отговарят на следните условия: да са регистрирани като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.; Наредба № 3/1999 г.) за стопанските години 2021/2022 и 2022/2023, за ПИИ, подадени след 30.09.2023 г., регистрацията за стопанската 2023/2024 г. ще се проверява на етап изплащане на помощта; да са микро, малки и средни предприятия съгласно Закона за малките и средни предприятия; ако са юридически лица, трябва да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; да не са предприятия в затруднено положение съгласно чл. 1, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. В отметката „Важно“ след текста на т. 2 от посочения раздел е отразено следното: „В Раздел 21 „Списък на документи, които се подават на етап кандидатстване“ от Условието за кандидатстване са посочени документите, които

трябва да бъдат представени, за да се удостовери допустимостта на кандидата; условията, за които не е предвиден документ, се проверяват служебно; съгласно раздел 21 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“, т. 3 от Раздел 21.1 „Списък с общи документи“ е утвърден образец на Декларация при кандидатстване (Приложение № 1), в която кандидатът декларира, че не е предприятие в затруднено положение. В Раздел 18, т. 5 от Условията за кандидатстване е указано, че когато при проверките се установи липса на документи или друга нередовност, съответната комисия по чл. 10 от ПМС № 114/2022 г. изпраща на кандидата уведомление чрез ИСМ - ИСУН 2020, раздел НПВУ за установените липси/нередовности и определя срок, който не може да бъде по-кратък от седем дни за тяхното отстраняване. Представените след този срок данни и/или документи, както и такива, които не са изрично изискани от оценителната комисия, не се вземат предвид. Крайният срок за подаване на предложения според Раздел 22, т. 2 от Условията за кандидатстване е 20.12.2023 г.

От „Плодовито“ ООД на 20.12.2023 г. е подадено Предложение за изпълнение на инвестиция (ПИИ) с № BG-RRP-6.004-4073 по реда на Раздел 20 „Начин на подаване на предложения за изпълнение на инвестиции“ от Условията за кандидатстване.

Със Заповед № 03-РД/598 от 08.02.2024 г. на Изпълнителния директор на ДФЗ и ръководител на СНД е определен състав на Оценителна комисия, която да разгледа, извърши оценка и класира подадените предложения за изпълнение на инвестиции и изготвяне на административни договори за безвъзмездна финансова помощ/откази за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Процедура № BG-RRP-6.004 „Инвестиции в технологична и екологична модернизация“ от Националния план за възстановяване и устойчивост. Последната е изменена по отношение на състава на комисията и срока за представяне на оценителен доклад със Заповед № 03-РД/598#1 от 23.02.2024 г., Заповед № 03-РД/1056 от 13.03.2024 г., Заповед № 03-РД/598#2 от 29.03.2024 г. и Заповед № 03-РД/598#3 от 19.04.2024 г., като срокът е определен до 30.04.2024 г.

Видно от комуникация в ИСУН 2020 на 22.02.2024 г. до кандидата „Плодовито“ ООД е изпратено Уведомително писмо с рег. № BG-RRP-6.004-4073-M001 във връзка с подадено предложение за изпълнение на инвестиция с реф. с № BG-RRP-6.004-4073 по процедура за предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост № BG-RRP-6. 004 „Инвестиции в технологична и екологична модернизация“, с което е изискано да представи обяснителна записка, с която да изясни как е преценено, че отговаря на изискванията на т. 2, буква „г“, от Раздел 11. 1. „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условията за кандидатстване. На 29.02.2024 г. в срока по т. 5 от Раздел 18 „Ред за оценяване на предложения за изпълнение на инвестиции“ от Условията за кандидатстване кандидатът е представил обяснение, че дружеството „Плодовито“ ООД е било в затруднено положение през 2022 г. поради факта, че градината не е стъпила в плододаване и не е могла да генерира приходи от продукция, а само от субсидии. Кандидатът е посочил, че дружеството вече не е в затруднено положение, което може да се провери и от счетоводния баланс, който ще бъде подаден към статистиката за 2023 г. Представен е счетоводен баланс към дата 30.09.2023 г., вносни бележки за направени парични вноски от собственика на дружеството, както и доказателства за увеличение на капитала на дружеството със същите.

Резултатите от работата на оценителната комисия, назначена със Заповед № РД-03-РД/598 от 08.02.2024 г. (изменена със заповеди № 03-РД/598 #1 от 23.02.2024 г., № 03-РД/598 #2 от 29.03.2024 г., № 03-РД/598 #3 от 19.04.2024 г.), са обективирани в оценителен доклад, неразделна част от който е и Списък на предложените за отхвърляне предложения за изпълнение на инвестиции и основанийето за отхвърлянето им, в който под № 112 фигурира предложението на „Плодовито“ ООД, като основание за отхвърляне е посочено, че „Кандидатът не отговаря на изискванията на т. 2, буква „г“ от Раздел 11.1. Критерии за допустимост на кандидатите от Условията за кандидатстване. Оценителният доклад е одобрен от Изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие" на 25.04.2024 г.

Въз основа на оценителния доклад с оспореното решение № 03-260-РД/547 от 22.05.2024 г., издадено от И. И. в качеството ѝ на Изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“, е отказано предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост на кандидата „Плодовито“ ООД с предложение за изпълнение на инвестиция (ПИИ) с № BG-RRP-6.004-4073, подадено по процедура № BG-RRP-6. 004 „Инвестиции в технологична и екологична модернизация“. Според мотивите на решението отказът е в резултат на извършената оценка по реда на т. 1 и 2 от Раздел 18 „Ред за оценяване на предложения за изпълнение на инвестиции“ на Условието за кандидатстване, при която е установено, че кандидатът „Плодовито“ ООД не отговаря на изискванията на т. 2, буква „г“ от Раздел 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване, тъй като е предприятие, което се намира в затруднено положение съгласно чл. 1, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 на Комисията от 14.12.2022 г. Посочено е, че при проверка на данни в Счетоводен баланс на кандидата към 31.12.2022 г., предоставен по служебен път от Национален статистически институт, е установено, че след приспадане на натрупаните загуби от резервите и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството (обща стойност от кодове 05300 – „Резерви от последващи оценки“, 05400 – „Резерви“, 05500 – „Натрупана печалба/загуба от минали години“ и 05600 – „Текуща печалба/загуба“, съгласно Счетоводен баланс за финансова 2022 година) се получава отрицателен резултат в размер на сто петдесет и шест хиляди лева, който надвишава половината от записания акционерен капитал (стойностите по код 05100 „Записан капитал“ и код 05200 „Премии от емисии“ от Счетоводен баланс за финансова 2022 година) на обща стойност нула лева. Според мотивите на решението, независимо от допълнително предоставената информация и/или документи, проверката от страна на оценителната комисия дали кандидатът не е в затруднено положение съгласно т. 2, б. „г“ от Раздел „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване по процедурата се извършва спрямо последната приключена финансова година – 2022 г., преценена спрямо годината на подаване на предложението за извършване на инвестиция – 2023 г., посредством извършването на служебна проверка. Посочено е, че в съответствие с утвърдените Условия за кандидатстване на етап кандидатстване кандидатът декларира, че не е предприятие в затруднено положение с Декларация при кандидатстване – Приложение № 1. Проверката за съответствие на декларираните обстоятелства с това условие към датата на подаване на ПИИ се извършва на база предоставени по служебен път от НСИ счетоводни документи на кандидата за 2019, 2020, 2021 г. и 2022 г., за което същият дава своето съгласие с цитираната по-горе декларация. Посочено е, че финансовото подпомагане по посоченото направление „Инвестиции в технологична и екологична модернизация“ представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107 пар. 1 от ДСФЕС, респективно това е и приложимият спрямо него режим. В конкретната процедура е избрано прилагането на чл. 14 от Регламент (ЕС) 2022/2472, съгласно който посоченият регламент не се прилага за помощи спрямо предприятие в затруднено положение, с изключение на изчерпателно изброени случаи в чл. 1, пар. 5, в които не е включено подпомагането по чл. 14. В чл. 2, т. 59 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 е посочено, че предприятие в затруднено положение означава предприятие, което отговаря на критериите, определени в чл. 2, точка 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 г. на Комисията. Поради това на основание чл. 21, т. 1 от ПМС № 114 от 08.06.2022 г. във връзка с извършени проверки по реда на т. 2 б. „б“ от Раздел 18 на основание несъответствие с изискването на т. 2 б. „г“ от Раздел 11. 1. от Условието за кандидатстване, утвърдени със Заповед № РД09-130 от 27.09.2023 г. на Министъра на земеделието и храните, е прието, че следва да бъде отказано предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост по процедура BG-RRP-6.004 „Инвестиции в технологична и екологична модернизация“ по отношение на предложението за изпълнение на инвестиция с референтен № BG-RRP-6.004-4073 на „Плодовито“ ООД. Решението е с дата 22.05.2024 г. Жалбата е подадена, чрез административния

орган, на 04.06.2024 г.

При така установените факти и обстоятелства, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице с правен интерес от оспорването и срещу акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност по аргумент от чл. 32 от Постановление № 114 на МС от 08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС № 114/2022 г.), съобразно който административните актове, издадени в производствата по това постановление, се оспорват по еда на АПК.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 21 от ПМС № 114/2022 г. ръководителят на Структура за наблюдение и докладване (СНД) издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на средства от Механизма в 10-дневен срок от одобряването на оценителния доклад, съответно от изтичането на срока по чл. 19, ал. 2. По делото е представен Договор № РД50-305 от 20.12.2023 г., с който на Държавен фонд „Земеделие“ са възложени дейностите и функциите на Структура за наблюдение и докладване (СНД), определени в чл. 8, ал. 1 от ПМС № 157 от 2022 г., за изпълнение на инвестиции Сб. П1 „Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство“ от Националния план за възстановяване и устойчивост. С протоколно решение - т. 4, подточка 3 от заседание на Управителния съвет на ДФ „Земеделие“ за Изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“ е избрана г-жа И. И., която е издател на оспореното решение. Предвид изложеното според настоящия състав актът е издаден от компетентен орган.

При издаването на оспореното решение е спазена разписаната законова процедура. Условието за допустимост на кандидатите и дейностите за финансиране са предвидени в утвърдените съгласно чл. 5, ал. 1, т. 1 от ПМС № 114/2022 г. Условия за кандидатстване, (публично достъпни на интернет страниците на МЗХ и на Държавен фонд „Земеделие“), като в тях изрично е посочено, че оценката на предложенията за изпълнение на инвестиции по настоящата процедура ще се извърши в един етап по критерии за административна допустимост и оценка на качеството в съответствие с чл. 17 от ПМС № 114/2022 г. (т. 18 от Условията за кандидатстване). Видно от доказателствата по делото, така установената процедура е била спазена. Спазено е условието на чл. 10 от цитираното ПМС, като със Заповед № 03-РД/598 от 08.02.2024 г. на Изпълнителния директор е назначена оценителна комисия, председател, членове, секретари, като е определен срок до 31.03.2024 г. за изготвяне на оценителен доклад. Впоследствие със Заповед от 23.02.2024 е извършено изменение в състава на членовете на комисията, а със Заповед от 29.03.2024 г. срокът за изготвяне оценителски доклад е изменен, като за крайна дата е определена 15.04.2024 г. Със заповед от 19.04.2024 г. срокът отново е удължен до 30.04.2024 г. Окончателният оценителен доклад е изготвен в срок и одобрен на 25.04.2024 г., поради което следва да се приеме за спазено и изскването на чл. 14 от ПМС № 114/2022 г. Въпреки удължаването на срока за изготвяне на оценителния доклад този процес не надвишава пределно допустимия период от 3 месеца от назначаване на комисията, разписан в разпоредбата. Изготвен е списък на предложените за отхвърляне предложения за изпълнение на инвестиции и основанийето за отхвърлянето им.

По силата на чл. 21 от ПМС ръководителят на СНД издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на средства от Механизма в 10 - дневен срок от одобряването на оценителния доклад. Формално този срок не е спазен – докладът е одобрен на 25.04.2024 г., а решението е с дата 22.05.2024 г. Това обстоятелство обаче не може да бъде квалифицирано като съществено процесуално нарушение, тъй като не засяга или ограничава правото на участие на лицето в производството, нито правото му на защита, нито влияе или изменя естеството на правоотношението. В този смисъл посоченото нарушение е формално и безрезултатно, респективно не може да доведе до извод за

опорочаване на производството.

Решението е издадено в предвидената от закона писмена форма и съдържа реквизитите по чл. 59, ал. 2 от АПК, в това число фактическите и правните основания за издаването му. Изведен е извод въз основа на фактическите установявания за наличие на основания за отказ от предоставяне на средства по механизма поради недопустимост на кандидата като неотговарящ на едно от изискванията по процедурата.

В този смисъл съдът намира, че в хода на проведеното административно производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да налагат отмяна на решението на това основание. Дали изложените фактически съображения обосновават приложимост на посочените правни норми е въпрос по същество на спора.

Не е налице спор по фактите в конкретния случай. Установената фактическа обстановка не се оспорва от страните, не е спорно по делото, а и това се установява от представените доказателства, че към 31.12.2022 г. общият размер на собствения капитал на дружеството е отрицателна величина, не се оспорва обстоятелството, че към 31.12.2022 г. "Плодовито" ООД е "предприятие в затруднено положение" съгласно чл. 1, § 5 от Регламент /ЕС/ № 2022/2472 на Комисията, но се твърди, че дружеството не е "предприятие в затруднено положение" към датата на подаване на ПИИ, който момент съгласно доводите на жалбоподателя е релевантен за извършване на преценка по критериите за допустимост на кандидатите. Спорът е правен и се свежда до това - към коя дата следва да се извърши проверка дали "Плодовито" ООД се намира в затруднено положение по смисъла на член 2, т. 59 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 – дали към датата на подаване на предложение за изпълнение на инвестиция (ПИИ) или към края на годината, предхождаща подаването на ПИИ.

Както бе посочено вече, според одобрените условия към датата на подаване на ПИИ кандидатите трябва да отговарят на следните условия: а) да са физически или юридически лица, регистрирани като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (обн. ДВ, бр. 10 от 1999 г.), наричана по – нататък „Наредба № 3/1999 г.“ за стопанските години 2021/2022 и 2022/2023. За ПИИ, подадени след 30.09.2023 г., регистрацията за стопанската 2023/2024 г. ще се проверява на етап изплащане на помощта; б) да са микро, малки и средни предприятия съгласно Закона за малките и средни предприятия (ЗМСП); в) ако са юридически лица, трябва да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; г) да не са предприятия в затруднено положение съгласно чл. 1, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 година. Съгласно чл. 5, ал. 1, т. 1 от ПМС № 114/2022 г. ръководителят на СНД утвърждава за всяка процедура насоки и/или друг документ, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти. Процедурата по разработването и приемането им е уредена в разпоредбите на чл. 5, ал. 1 – ал. 6 от ПМС № 114/2022 г. Условията за кандидатстване имат характер на задължителни правила по конкретна процедура, спрямо които се извършва допускане и оценка на подадените по процедурата проектни предложения. Изискването дружеството да не е „предприятие в затруднено положение“ по смисъла на член 5, параграф 1 от Регламент 2022/2472 във връзка с член 2, точка 18 от Регламент 651/2014 е предварително обявен критерий за допустимост на кандидатите в Условията (Раздел 11.1, буква г), чието неизпълнение е основание за включването му в списъка на отхвърлените предложения по чл. 18, ал. 1, т. 4 от Постановлението. На това основание, съгласно чл. 21 от Постановлението, ръководителят на структурата за наблюдение и докладване (изпълнителният директор на ДФ „Земеделие“) издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на средства от Механизма, в какъвто смисъл е фактически обосновано и правно мотивирано обжалваното решение.

Според § 59 на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, което отговаря на критериите,

определени в чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията - такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, надвишаващ половината от записания акционерен капитал. Според цитираната разпоредба „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, което отговаря на критериите, определени в член 2, точка 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията. Съгласно разпоредбата на чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства: а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което изпълнява условието в член 21, параграф 3, буква б) и отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато неговият записан акционерен капитал е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество с ограничена отговорност“ се разбира по-специално видовете дружества, упоменати в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, а „акционерен капитал“ включва, ако е уместно, всякакви премии от емисии. Това се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19). Според приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета за Република България това са акционерно дружество, дружество с ограничена отговорност, командитно дружество с акции. При цитираната относима нормативна уредба едно предприятие е в затруднено положение, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, надвишаващ половината от записания акционерен капитал.

Регламент (ЕС) № 651/2014 дава легалната дефиниция на понятието „предприятие в затруднено положение“ чрез изброяване на обстоятелства, от които поне едно следва да бъде изпълнено, но не определя датата, към която следва да се преценяват тези обстоятелства. Подобно е положението и в националното законодателство, защото релевантен период не се съдържа нито в приложимото Постановление на МС № 114 от 8.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС № 114/2022 г.), нито в Условията за кандидатстване за получаване на безвъзмездна финансова помощ по процедура за подбор на предложения за изпълнение на инвестиция по Процедура BG-RRP-6.004, утвърдени със Заповед № РД09-1030 от 27.09.2023 година на Министъра на земеделието и храните. В раздел 11.1 подточка 2 б. “г” от УК е посочено единствено, че финансова помощ по процедурата се предоставя на регистрирани земеделски стопани, които не са предприятия в затруднено положение съгласно чл. 1,

параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2022/2472. Административният орган е дал разяснения по документите по процедурата и информация във връзка с попълването на проектното предложение и формуляра за кандидатстване, като не се спори по делото, че кандидатът е представил надлежно попълнена и подписана декларация, че е запознат с Условието за кандидатстване. Следва да се вземе предвид даденото от управляващия орган УО разяснение, според което съгласно т. 2 от раздел 11. 1 от УК условията за допустимост на кандидатите следва да са изпълнени към датата на подаване на ПИИ /разяснението е публично достъпно на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните на адрес: https://www.mzh.government.bg/media/filer_public/2023/11/24/vprosi_i_otgovori_24112023.pdf. Постъпилите въпроси от кандидати по процедура № BG-RRP-6.004 и разясненията по тях стават задължителни съгласно чл. 5, ал. 7 от ПМС № 114/2022 г. Според посочената разпоредба заинтересованите лица могат да искат разяснения по документите по ал. 1 до 21 дни преди изтичането на срока за кандидатстване. Разясненията се утвърждават от ръководителя на структурата за наблюдение и докладване. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на предложението и са задължителни за всички кандидати. Идентично е възприетото в т. 9 от раздел 20 от УК, според която разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на предложението и са задължителни за всички кандидати. От изложеното следва обосноваването извод, че при постановяване на отказа изпълнителният директор на ДФЗ се е произнесъл в противоречие с влязъл в сила общ административен акт, какъвто се явяват Условието за кандидатстване.

Настоящата инстанция намира за неправилни изводите на административния орган, че, след като дружеството декларира, че не е предприятие в затруднено положение, то е запознато с обстоятелството, че проверката за съответствие на декларираните обстоятелства с това условие се извършва на база предоставени по служебен път от Националния статистически институт счетоводни документи на кандидата за 2019, 2020, 2021 г. и 2022 г., за което е дал съгласие с декларацията съгласно Приложение № 1. В цитираната декларация изрично е посочено, че това съгласие се дава само ако е приложимо. Видно от доказателствата по делото процедурата по оценка на предложението и одобряването на оценителния доклад се е развила в първото четиримесечие на 2024 г. (Оценителният доклад е одобрен на 25.04.2024 г.), т. е. след приключване на финансовата 2023 г. Счетоводният баланс за посочената година вече е бил достъпен, следователно административният орган не само е можел, но е бил длъжен да го изиска служебно, в изпълнение на разпоредбата на чл. 35 от АПК и в съответствие с критериите за допустимост на кандидатите, където изрично е посочено, че условията, за които не е предвиден документ, се проверяват служебно (така според т. 11.1, отбелязване „ВАЖНО“, т. 4). Съдът счита, че към датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция с № BG-RRP-6.004-4073 от 20.12.2023 г. е била изминала почти цялата 2023 г., в този смисъл именно към този момент оценителната комисия е следвало да изиска и събере необходими доказателства за извършване на проверка дали дружеството е било в затруднено положение. На свой ред административният орган е следвало да съобрази разпоредбата на чл. 142, ал. 1 от АПК, според която съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му.

Административният орган, като е приел, че проверката дали дружеството жалбоподател се намира в затруднено положение, следва да се извърши към приключилата финансова 2022 г., която е годината, предхождаща подаването на ПИИ, е постановил неправилно решение. Същото следва да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго по същество, с което да се отмени оспорения акт, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне по подадено от „Плодовито“ ООД предложение за изпълнение на инвестиция с референтен № BG-RRP-6.004-4073. По изложените съображения, оспореното решение следва да бъде отменено и преписката следва да

бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

В този смисъл е налице практика на ВАС по идентични казуси, примерно Решение № 7459 от 7.07.2025 г. на ВАС по адм. д. № 3047/2025 г.; Решение № 11217 от 11.11.2025 г. на ВАС по адм. д. № 7291/2025 г.; Решение № 5496 от 27.05.2025 г. на ВАС по адм. д. № 1879/2025 г.; Решение № 4597 от 2.05.2025 г. на ВАС по адм. д. № 832/2025 г. и други.

Жалбоподателят не претендира разноски и не представя доказателства за извършването им, поради което такива не следва да му се присъждат.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд София-град, Трето отделение, 16 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 03-260-РД/547 от 22.05.2024 г., издадено от Изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, с което на основание чл. 20 и чл. 20а от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗЗ), чл. 21, т. 1 от Постановление № 114 на Министерски съвет от 08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост във връзка с извършени проверки по реда на т. 2, буква „б“ от Раздел 18 „Ред за оценяване на предложения за изпълнение на инвестиции“ на основание несъответствие с изискването на т. 2, буква „г“ от Раздел 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване, утвърдени със Заповед № РД09-1030 от 27.09.2023 г. на Министъра на земеделието и храните е отказано предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост на „Плодовито“ ООД с предложение за изпълнение на инвестиция с № BG-RRP-6.004-4073, подадено по процедура № BG-RRP-6.004 „Инвестиции в технологията и екологичната модернизация“.

ИЗПРАЩА административната преписка на Изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ и Ръководител на Структурата за наблюдение и докладване по възлагане изпълнението на инвестиция С6.11. „Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство“ от Националния план за възстановяване и устойчивост за ново произнасяне по подаденото от „Плодовито“ ООД с ЕИК[ЕИК] предложение за изпълнение на инвестиция с реф. № BG-RRP-6.004-4073, съобразно указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението.

Съдия: